

UDENRIGSMINISTERIET

NOTAT til Folketingets Europaudvalg

Høringssvar vedrørende Kommissionens forslag til samhørighedspolitikken efter 2020.

Enhed:
Europapolitisk kontor
(EUP)

Dato:
27-08-2018
Sagsnummer:
2018 - 21902

Baggrund

Nedenstående notat opsummerer de 11 indkomne høringssvar, fsva. KOM (2018) 0375, KOM (2018) 0372, KOM (2018) 0380, KOM (2018) 0382, KOM (2018) 0374. Grund- og nærhedsnotater for de nævnte forordningsforslag blev oversendt til Folketinget den 27. juni 2018.

Der er modtaget eksterne høringssvar fra Bornholms Regionskommune, Greater Copenhagen og Skåne Committee, KL, LO, Region Sjælland, Region Hovedstaden, Sydansk Vækstforum, Region Nordjylland, Akademikerne, Danske Regioner og Region Syddanmark. Høringssvarene er opsummeret nedenfor, med angivelse af hvilken forordning de vedrører.

Herudover har Danske Fysioterapeuter tilkendegivet, at de ikke har haft bemærkninger til høringen.

KOM (2018) 0375 – CPR

Bornholms regionskommune (BR) finder flere elementer i forordningsforslagene for samhørighedspolitikken 2021 - 2027 positive. Det er bl.a. styrkelsen af sammenhængen mellem strukturfondene og andre EU programmer, forenklinger med bl.a. udvidet brug af standardsatser og færre kontrolinstanser, at BNP pr. indbygger i den fremtidige fordeling af strukturfondsmidlene i højere grad vil suppleres med andre parametre samt et øget fokus på brugen af lokale udviklingsstrategier og lokale aktionsgrupper (LAG'er). Dog undrer BR sig over, at der ikke er et tilsvarende fokus på de områder, der, i modsætning til byernes udvikling, er fremhævet i traktatteksten for EU's samhørighedspolitik. BR foreslår derfor – i lighed med de danske strukturfondsprogrammer for perioden 2006 – 2013 - at mindst 35 % af strukturfondsmidlerne øremærkes til yderkommuner.

KL byder overordnet set Kommissionens udspil til fremtidens samhørighedspolitik velkomne, og finder det yderst positivt, at der lægges op til simplificering, regelforenklning samt at gøre administrationen af strukturfondsmidlerne smidigere. Det er samtidig positivt, at forordningen giver et fælles udgangspunkt for EU's strukturfonde, samt at de nuværende elleve politiske målsætninger fokuseres til fem. KL finder det vigtigt, at lokale myndigheder er en del af partnerskabet under den nye forordning, herunder også gennem et territorielt udgangspunkt i den foreslåede midtvejsevaluering. Det er også vigtigt, at lokale og andre kompetente myndigheder bliver inddraget direkte i udviklingen af programmernes strategi mhp. bidrag til policymålsætningerne. Generelt hilses de nye regler om proportionale administrationsordninger for programmer med lave fejlrat, samt de mere simple omkostningsopgørelser, velkomne. Det er dog problematisk, at adgangen til finansielle instrumenter ikke er

begrænset, idet KL støtter, at strukturfondsmidlerne udbetales som tilskud frem for igennem lån og garantier. KL finder det positivt, at der generelt lægges op til, at de nationale medfinansieringsrater normaliseres til niveauerne før finanskrisen. KL er dog bekymret for, om det, for de mere udviklede regioner, vil betyde, at aktiviteten begrænses, idet anvendelsen af EU-midlerne er forbundet med større administrative byrder end øvrige finansieringskilder. KL så endvidere gerne en henvisning til Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne i CPR-forordningen, samt at fonden kan støtte lokaludvikling styret af lokalsamfundet.

Danske Regioner finder det positivt, at EU's regionalpolitik fortsat omfatter alle regioner¹ i EU, herunder at midler reserveres til de mere udviklede regioner, så nye løsninger på udfordringer kan implementeres bredt i Europa. Det støttes i den sammenhæng, at den nuværende regionsinddeling (med tre kategorier) opretholdes, og at BNP fastholdes som regionsindikator. Ligesom både de politiske målsætninger, og den differentierede tilgang til kontrol og revision for projekter med lave fejlrat, kan støttes. Forslaget om en øget national medfinansieringsrate (særligt i de mere udviklede regioner) kan ikke støttes, idet det forventes at gøre det mindre attraktivt for operatører og støttemodtagere at medvirke til projekterne. I stedet foreslås en medfinansieringsrate på maksimum 50 pct.

Region Nordjylland tilslutter sig Danske Regioners høringssvar, der er fuldt på linje med Region Nordjyllands kommentarer til høringen.

KOM (2018) 0372 – EFRU og Samhørighedsfonden

KL finder den tematiske koncentration positiv. Dog vurderes begrænsningen på anvendelsen af midlerne at være for stram, idet der ikke gives tilstrækkelige fleksibilitet til nationalt og lokalt at identificere de mest egnede indsatsområder, og det vurderes vanskeligt at prioritere klimatilpasningsindsatsen højt.

Danske Regioner mener, at Danmark bør prioritere muligheden for, at Regionalfondsmidlerne både understøtter et intelligent og et grønt Europa, og opfordrer særligt til at prioritere en dansk strukturfondssindsats inden for energiomstilling, cirkulær økonomi, klimatilpasning og risikoforvaltning.

KOM (2018) 0380 – EGF

KL finder det positivt, at der kan gives støtte til aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, der indgår i en samordnet pakke af individualiserede tilbud. EGF'en har, ifølge KL, vist sig at være en værdifuld bidragsyder til at håndtere de store omvæltninger, som større virksomhedslukninger medfører lokalt.

LO vurderer, at det er et fordelingspolitisk ansvar, at globaliseringen kommer alle til gode. LO finder det derfor positivt, at tærsklen for interventionskriteriet for EGF er blevet sænket fra 500 afskedigelser til 250 afskedigelser i Europa-Kommissionens forslag. LO mener endvidere, at der bør introduceres et afsnit om Brexit, og hvorledes EGF kan bidrage til at løse de potentielle negative effekter, som Brexit vil betyde. Der bør desuden skabes mere synlighed omkring EGF's resultater.

¹ NUTS 2-regioner

Danske Regioner støtter en fortsættelse af Globaliseringsfonden Særligt i sin første funktionsperiode 2007-2014 viste EGF'en sig særdeles nyttig for Danmark i forbindelse med store virksomhedsafskedigelser under de første år af den økonomiske krise.

Region Nordjylland tilslutter sig Danske Regioners høringssvar, der er fuldt på linje med Region Nordjyllands kommentarer til høringen.

KOM (2018) 0382 – ESF+

KL mener, at socialfondsmidlerne med fordel kan knyttes tættere på beskæftigelsesområdet, og støtter derfor, at den europæiske søjle for sociale rettigheder omfattes af ESF+. KL finder desuden, at det bør præciseres, at partnerskaber i ESF+-forordningen er i tillæg til partnerskabsaftalen, og finder det positivt at der gives mulighed for at skabe social innovation på tværs af offentlige myndigheder, den private sektor og civilsamfundet.

LO finder det essentielt, at inklusion af ”nye” områder (udvidelsen fra ESF til ESF+) ikke sker på bekostning af fondens hidtidige hovedfokus. LO appellerer til, at man fortsætter med at anvende midlerne som i indeværende periode. Herudover er det afgørende for LO at adressere kønsaspektet på ungeområdet. LO finder det endvidere positivt, at Europa-Kommissionen fremhæver vigtigheden af investeringer i et rummeligt arbejdsmarked.

Akademikerne er umiddelbart positive over for sammenlægningen af programmer i ESF+. Det understreges dog på det kraftigste, at sammenlægning ikke må ske på bekostning af investering i menneskers kompetencer i en tid med stigende specialiseringskrav på et globaliseret arbejdsmarked. Det vurderes derfor positivt, at en stor del af budgettet for ESF+ er øremærket social inklusion og innovation, vækst og beskæftigelse med bl.a. fokus på unge, langtidsledige og fremme af selvstændig virksomhed og den sociale økonomi. Derfor er det vigtig, at arbejdsmarkedets parter tages med på råd og inkluderes både på strategisk niveau og i gennemførelsen af arbejdsmarkedsrelaterede projekter.

Danske Regioner finder det fortsat vigtigt med en stærk indsats for at sikre den rette, kompetente og kvalificerede arbejdskraft i alle dele af landet. Danske Regioner støtter forslaget om at styrke sundhedsprogrammet under Socialfonden+, herunder at beskytte borgerne mod grænseoverskridende sundhedstrusler, og at styrke samarbejdet om medicinsk teknologivurdering.

Region Nordjylland tilslutter sig Danske Regioners høringssvar, der er fuldt på linje med Region Nordjyllands kommentarer til høringen.

KOM (2018) 0374 – ETC/INTERREG

Bornholms regionskommune kan ikke støtte artikel 3 i forslaget om integrering af de grænsenære, maritime samarbejdsprogrammer i de tværnationale programmer, da dette vil skabe usikkerhed om, hvorvidt South Baltic programmet vil kunne fortsætte i sin nuværende form. Det findes dog glædeligt, at Kommissionen åbner mere op for

at inkludere EU's naboregioner i Interregprogrammerne, og i den forbindelse ses det gerne, at Kaliningrad-enklaven gøres til fuldgældigt medlem af South Baltic programmet.

Greater Copenhagen & Skåne Committee finder, at de nuværende geografiske dækninger for det grænseoverskridende samarbejde Interreg er hensigtsmæssige for samarbejdet. De finder det derfor vigtigt, at Interregprogrammet – også i den kommende programperiode - giver mulighed for et samlet, grænseoverskridende Interregprogram, der dækker hele Greater Copenhagen-regionen.

KL er bekymret for, at Kommissionen med afgrænsningen af grænseoverskridende samarbejde til alene at være over landegrænser og ikke længere søgrænseregioner, begrænser det interregionale samarbejde, Danmark har haft stor glæde af i indeværende periode. KL er umiddelbart positiv overfor interregionale innovationsinvesteringer.

Region Hovedstaden mener, at "grænseoverskridende samarbejde" i det nye program risikerer at miste kritisk masse. Det er en risiko, fordi de nuværende maritime programmer udelukkes fra fordelene ved det grænsenære samarbejde. De nuværende geografiske dækninger for grænseoverskridende samarbejdsprogrammer bør derfor kunne fortsætte i uændret form.

Region Sjælland finder det afgørende, at det territorielle samarbejde fortsat kan finde sted i geografisk hensigtsmæssige rammer, og at de maritime grænseregioner uden faste forbindelser ikke udelukkes fra værdiskabende grænseoverskridende samarbejder. Derfor bør de grænseoverskridende programmer med maritime grænser fastholdes og indrettes på en måde, der ikke skaber en kunstig opsplitning af de danske regioner. For at gøre Interreg til et mere attraktivt støtteredskab over for projektaktører anbefales det, at Europa-Kommissionen tydeliggør de administrative forenklinger på projektniveau hhv. supplerer forordningen med yderligere forenklinger.

Syddansk Vækstforum finder det vigtigt at der også bliver tale om mærkbare forenklinger for de konkrete projekter, og ikke kun for administrationen af temaer/mål på tværs af fondene. For at sikre, at fondene fremover er både attraktive for særligt de danske virksomheder, og af hensyn til effekten af programmerne, henstilles at den eksisterende fleksibilitet og forenklinger mv. i den nationale implementering af programmerne i Danmark bibeholdes.

Akademikerne finder det centralt, at alle søforbundne regioner i Danmark fortsat kan deltage i de grænseoverskridende programmer. Akademikerne ønsker derfor, at det stadig skal være muligt for regioner forbundet med søgrænser, at deltage i programmer, sammen med regioner forbundet af landgrænser, under Interregs element 1. Det foreslås i den sammenhæng, at der anvendes NUTS 2 områder i stedet for NUTS 3 inddeling, idet NUTS 2 følger den allerede eksisterende danske regionale opdeling, og de eneste land- eller brofaste regioner under NUTS 3 vil være Sønderjylland og København. Det findes positivt, at der lægges op til en reduktion af de tematiske prioriteter og en forenkling af programmerne. Det er desuden vigtigt, at EU ikke bruger flere midler på administrativ kapacitetsopbygning i de enkelte lande og regioner. Man bør i stedet bestræbe sig på at forenkling administrationen af EU-midlerne, idet det er

kompleksiteten og kravene for compliance i programmerne, der gør forvaltning og administration af programmerne besværlig. Endelig nævnes det, at arbejdsmarkedets parter spiller en helt særlig rolle i forhold til at sikre et bæredygtigt, grænseoverskridende samarbejde på arbejdsmarkedet. Det vurderes derfor vigtigt, at arbejdsmarkedets parter tages med på råd og inkluderes både på strategisk niveau og i gennemførelsen af arbejdsmarkedsrelaterede projekter.

Danske Regioner er ikke enig i forslaget om at opdele lovgivningen for programmer med landfaste og maritime grænser. Det territoriale samarbejde bør kunne fortsætte i uændret form, uanset om der er landfaste grænser, og de maritime grænseregioner uden faste forbindelser skal ikke udelukkes fra værdiskabende grænseoverskridende samarbejder. Dette vil bl.a. føre til u hensigtsmæssige ændringer i de nuværende dansk-tyske og dansk-svenske samarbejde.

Region Nordjylland tilslutter sig Danske Regioners høringssvar, der er fuldt i linje med Region Nordjyllands kommentarer til høringen.

Region Syddanmark finder det vigtigt at sikre, at det territoriale samarbejde fortsat kan finde sted i geografisk hensigtsmæssige rammer og at de maritime grænseregioner (som f.eks. NUTS 3-område Fyn) ikke udelukkes fra værdiskabende grænseoverskridende samarbejder. Region Syddanmark ønsker herudover Interreg Europe-programmet videreført.

EUP